

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

§. 2. Eadem doctrina magis declaratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
124

Omnia potest, & in se permanens omnia innovat, & per nationes in animas sanctas se transfert, & amicos Dei constituit.

6. Ex quibus omnibus locis merito colligunt Theologicum D. Thom. 1. part. quæst. 43. art. 3. & Scholastici in 1. dist. 14. & 15. quod quando nobis infunditur in anima gratia gratum faciens, per quam Deus habitat in ea sicut in templo suo, non solum communicat sua dona, sed etiam (ut loquitur D. Thomas) *ipsemet Spiritus sanctus datur, & mittitur, & inhabitat animam*, ubi particula illa *ipsemet*, perpendenda est, quæ proculdubio unionem non solum affectivam, sed etiam effectivam nempe realem præsentiam Spiritus sancti in anima exigit, quod adeò verum est, ut D. Thomas loco citato, asserat errorem esse dicere Spiritum sanctum non dari, sed eius dona; hæc autem specialis Dei præsentia provenit specialiter ex natura gratiæ gratum facientis; ut docet ibidem Divus Thomas, nam in operatione, seu productione aliorum effectuum, solum adest Deus modo quodam generali, quo per essentialitatem, & potentiam est in omnibus rebus; quam doctrinam etiam docet D. Ambrosius lib. 1. de Spiritu sancto cap. 4. & 5. D. Augustin. de Trinitate cap. 26. & tractatu 32. & 74. in Joannem, & Leo Papa in sermone 1. Pentecost.

§. II.

Eadem doctrina magis declaratur.

7. **Q**UAMVIS autem aliqui hanc specialem Dei assistentiam, seu præsentiam in anima explicent per hoc, quod Deus est in illa modo quodam speciali, nempe sicut cognitum in cognoscente, & sicut amatum in amante, & tanquam causa effectivæ gratiæ, tamen hoc non videtur sufficere ad verificandum non solum dari dona Dei, sed etiam ipsummet Deum, & personam Spiritus sancti, ut bene ostendit Suarez lib. 12. de Trinitate cap. 5. à num. 9.
8. Vnde alij asserunt, quod ex vi gratiæ gratum facientis, ipsemet Deus substantialiter unitur, & coniungitur cum anima modo speciali, ac diverso ab illo generali, quo cum alijs rebus creatis, in quibus operatur intime, & substantialiter per essentialitatem, & potentiam, & immensitatem adest, quod rectè explicuit citatus Suarez in eodem loco num. 11. his verbis: *Videntur mihi satis probabiliter & pie sentire, qui dicunt talia esse dona gratiæ gratum facientis, ut vi sua, vel quasi connaturali iure postulent intimam, realem, ac personalem præsentiam Dei in anima per talia dona sanctificata, quod per hanc conditionalem optime declaratur, quia si per impossibile fingamus Spiritum sanctum non esse aliis realiter præsentem intra animam, eo ipso quod anima talibus donis afficeretur, ipsemet Spiritus sanctus veniret ad illam per præsentiam personalem, & in ea esset, & maneret quamdiu gratia in illa duraret, atque hæc ratio licet nunc alias habeat illam præsentiam ratione sua immensitatis, & potentia, merito dicitur nunc habere illam speciali titulo ratione gratiæ, & charitativæ, & ideo merito dicitur venire, vel mitti ad animam mediante huius donis &c.*
9. Hoc autem exemplo unionis hypostaticæ sic bene idem Auctor declarat: Sic etiam intelligimus missionem Verbi divini ad humanitatem, quam assumpsit, quia licet fingere non videtur non esse per immensitatem præsens illi humanitati, eo ipso quod illi hypostaticè unitur, et vi

vnionis, & ad illam terminandam oporteret fieri intimè presens, & idèd ratione vnionis dicitur nunc esse in illa humanitate realiter, & intimè speciali modo. Ad hunc ergo modum dicimus Spiritum Sanctum dari anima, & speciali modo esse in illa intimè, ac realiter, ratione gratia sanctificantis, nam per gratiam, & charitatem perfectissima quedam amicitia inter Deum, & hominem constituitur, amicitia verò ex se perit vnionem inter amicos non solum per conformitatem affectuum, sed etiam per inseparabilem presentiam, & coniunctionem, &c. Quod ibidem latè prosequitur, & mentem esse Diui Thomæ ostendit.

Hanc eandem doctrinam optimè tradit Pater Didacus Ruiz de Montoya disp. 109, de Trinitate sect. 3. à numer. 11. sic inquit: Ratione supernaturalis amicitia, & participationis diuine natura, nouum vinculum, fortius, & strictius additur ad realem presentiam Dei in anima, nam ex vi huius denuo venit, & realiter ad animam Spiritus sanctus, & realem presentiam denuo quereret, etiam si per impossibile prius non esset presens per essentiam, presentiam, & potentiam, &c. Quod ibi latè confirmat, & tandem numer. 19. sic concludit: At vero quatenus per illos actus, & habitus, Deus constituit amicitiam intimam anima, tanquam filia, & sponsa, per quandam resultantiam obligationis, necessario sequitur presentia realis, & coniunctio, hoc autem modo non sequitur ex eo, quod Deus causet alios effectus, &c.

Id ipsum bene ostendit, & probat Cornelius à Lapide in Comment. super cap. 1. Oleez vers. 12. vbi sic inquit: Tota ergo Trinitas personaliter, & substantialiter venit ad animam, que iustificatur, & adoptatur, &c. Idque probat ex illo 1. ad Corinthios 6. Qui adheret Deo vnus spiritus est cum eo. Et ex illo Ioann. 17. Vt omnes vnus sint, sicut tu Pater in me, & ego in te, & ipsi in nobis vnus sunt. Vnde paulò inferius subiungit: Totaque Deitas, & sancta Trinitas, que se, hinc suis donis substantialiter quasi annexuit, & inclusit, vt nos sibi substantialiter vniat, sanctificet, Deificet, & adoptet, &c. Et infra: Ex hac communicatione ipsiusmet persone Spiritus sancti, & Diuinitatis, sequitur in anima summa cum eo vnio, & quasi Deificatio, & consequenter adoptio perfectissima scilicet, non tantum per gratiam, sed etiam per substantiam diuinam, &c. Quam doctrinam repetit hic Auctor in Comment. super c. 2. Aggæi Prophetæ n. 8.

Hanc eandem doctrinam melius experientia edocta nobis Sancta Mater nostra THERESIA monumentis suis relinquit c. 1. scilicet Mansionis 7. sic inquit: Omnes tres persone hic se illi familiares reddunt, cum ipsa communicant, ei loquuntur, hacque verba, que Dominum dixisse, Euangelium testatur, se scilicet ac Patrem, ac Spiritum sanctum ad animam, que ipsum diligeret, ac mandata eius seruaret, venturum, & apud ipsam mansionem facturum, eam re ipsa intelligere faciunt. Quotidie autem magis ac magis anima hac obstupescit, quod sanctas hasce personas nunquam exinde à se abesse aut recedere sibi persuadeat, sed euidentissime videat, eo modo, quo dictum est, in intimo anima sua penetrati, in recessu quodam admodum profundo (quod quomodo sit explicare nequit eo quod scientiam ac doctrinam non habet) diuinum hoc contubernium sibi adesse ipsumque in se sentiat.

Hæc autem vnio specialis Spiritus sancti, non solum contingit in prima infusione gratiæ, sed etiam in eius augmento maximè, quando anima proficit in nouum statum gratiæ, quia tunc etiam datur missio inuisibilis Spiritus sancti, vt cap. præcedenti a. 11. ex D. Thom. diximus, beneque ostendit Suarez cit. lib. 12. de Trinit. c. 5. à n. 16. & Ruiz de Montoya vbi supra sect. 4.

Ex quo apertus manet sensus huius locutionis, Mystici nostri Doctoris, constituentis

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
128

uentis substantiales contactus, substantialemque præsentiam Dei in anima, quæ valdè proficit illa sublimi transformatione contemplationis in gratia, & claritate, tunc enim ratione huius insignis augmenti gratiæ, obtinet illum specialem modum substantialis præsentia, & contactus Dei in anima, quem hactenus ex D. Thom. & Theologorum recepta doctrina explicuimus; iuxta quem etiam sensum idem Angel. Doctor q. 22. de verit. art. 3. inquit: *Tangit Deus animam gratiam in tactando*. Pro quo adducit locum illum Psal. *Tange montes*, cum explicatione Glossæ dicentis: *Tange gratia tua &c.*

§. III.

Obiectio quadam diluitur.

85. **N**Ec huic doctrinæ obstat id, quod aliquis dicere posset, scilicet huiusmodi contactus, quos Myticus noster Doctor appellat substantiales, potius pertinere ad actualem gratiam, quæ in actuali illustratione intellectus, & in illustratione voluntatis consistit, quæque terminatur ad actus intellectus, & voluntatis, quos in sublimi illa contemplatione, sublimiter, medijs potentijs exercet anima, atque ad eò non pertinere ad gratiam habituale, & ita non rectè appellatos fuisse substantiales contactus, siquidem non in substantia animæ, sed in eius accidentarijs potentijs recipiuntur. Non inquam id obstat prædictæ doctrinæ, nam eo ipso, quod exercantur prædicti actus medijs potentijs, necesse est etiam, ut detur in substantia animæ nouum augmentum gratiæ gratum facientis, prædictis actibus intentis, & frequentibus correspondens, & proportionatum, ut ex communi Theologorum doctrina supponimus, & id eò necesse est etiam dari nouum illum modum substantialis vnionis, & præsentia Dei ad animam, qui in prædicto augmento gratiæ iuxta doctrinam traditam, & probatam reperitur, ad quod attendens Venerabilis noster IOANNES, meritò prædictos contactus, substantiales appellauit.

89. Quod benè explicatur ex eo, quod docet D. Thomas in 3. dist. 13. quæst. 1. art. 1. his verbis: *Gratia principaliter duo facit in anima, primo enim perficit ipsam formaliter in esse spirituali, secundum quod Deo assimilatur, vnde, & vita anima dicitur: secundo perficit eam ad opus, quia non potest esse operatio perfecta, nisi progrediatur à potentia perfecta per habitum, &c.* Ex quo constat, quod quando in potentijs intellectus, & voluntatis exercentur in sublimi illa contemplatione actus supernaturales, prædictis potentijs correspondentes, prius reperitur in anima gratia, vel augmentum gratiæ perficiens animæ substantiam, secundum quod Deo assimilatur, atque ad eò reperitur contactus ille Dei, seu præsentia substantialis in anima, quem iam explicuimus.

66. Quibus omnibus tandem addimus, quod etiam ratione ipsorum actuum potentiarum, qui in sublimi illa contemplatione exercentur, potuit optimè Myticus noster Doctor, prædicta locutione substantialium contactuum vti, eo quod plerumque locutiones illæ, quæ pertinent ad rei substantiam, vel essentiam applicantur eius operationi, quando talis operatio est valde propria tali substantiæ, & ad illam prædic-